

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Central (jud. A. Costiuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Budăi, V. Mihaila, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

16 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de către reprezentantul recurenteii
Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ludmila
Procopieva împotriva lui Arsen Mkrtchyan, intervenient accesoriu Direcția Asistență
Socială și Protecție a Familiei Căușeni cu privire la determinarea domiciliului
copilului minor și decăderea din drepturile părintești,

împotriva deciziei din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost respins apelul declarat de către reprezentantul apelantei Ludmila Procopieva,
avocatul Aurelia Parpalac, a fost menținută hotărârea din 03 februarie 2021 a
Judecătoriei Căușeni, sediul Central,

c o n s t a ț ă:

La data de 20 august 2019, Ludmila Procopieva a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Arsen Mkrtchyan, intervenient accesoriu Direcția Asistență
Socială și Protecție a Familiei Căușeni cu privire la determinarea domiciliului
copilului minor și decăderea din drepturile părintești.

În motivarea acțiunii, reclamanta Ludmila Procopieva a indicat că, s-a aflat cu
pârâtul în relații de concubinaj din care s-a născut XXXXX XXXXX la data de
XXXXX. Din anul 2009, concubinii nu mai locuiesc împreună, iar ulterior,
reclamanta, a înregistrat căsătoria cu cetățeanul Federației Ruse, Stanislav
Procopiev.

A mai invocat reclamanta că, pe parcursul anilor, pârâtul Arsen Mkrtchyan,
nu a avut grijă de copil, nu sa implicat în creșterea și educarea copilului minor, nu a
contribuit material, în principiu, nu a manifestat vreun interes față de copil.

În atare condiții, a solicitat reclamanta, stabilirea domiciliului copilului minor
XXXXX XXXXX, născută la XXXXX cu mama, decăderea din drepturile părintești
a pârâtului Arsen Mkrtchyan.

Prin hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătoriei Căușeni, sediul Central,
acțiunea a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins

apelul declarat de către reprezentantul apelantei Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac, a fost menținută hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătorei Căușeni, sediul Central.

În motivarea deciziei emise, instanța de apel a conchis că, soluția dată de prima instanță, urmează a fi menținută, ca fiind legală și corectă, constituind rezultatul examinării în ansamblu a tuturor probelor anexate prezentei cauze.

Din materialele cauzei rezultă că, la 20 august 2019, Ludmila Procopieva a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Arsen Mkrtchyan, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Căușeni cu privire la determinarea domiciliului copilului minor și decăderea din drepturile părintești.

Astfel, instanța de apel a constatat că, Ludmila Procopieva s-a aflat cu pârâtul Arsen Mkrtchyan, în relații de concubinaj din care s-a născut XXXXX XXXXX la data de XXXXX. Din anul 2009, concubinii nu mai locuiesc împreună, iar ulterior, reclamanta Ludmila Procopieva a înregistrat căsătoria cu cetățeanul Federației Ruse, Stanislav Procopiev.

A comunicat reclamanta Ludmila Procopieva că, pârâtul Arsen Mkrtchyan, nu a avut grijă de copil, nu sa implicat în creșterea și educarea copilului minor, nu a contribuit material, în principiu, nu a manifestat vreun interes față de copil.

Totodată, instanța de apel a conchis că, minora XXXXX XXXXX, născută la data de XXXXX, nu locuiește pe teritoriul adresei indicate de către reclamantă, or, potrivit avizului nr. 450 din 24 iunie 2020 s-a constatat că pe adresa indicată, or. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXX, părțile în proces nu domiciliază. Din declarațiile vecinilor ce locuiesc pe adresa respectivă din anul 1982, aceștia nu îi cunosc pe Ludmila Procopieva și Arsen Mkrtchyan. În asemenea circumstanțe nu a fost posibilă evaluarea condițiilor de trai a minorei.

Potrivit avizului repetat eliberat de către DASPF nr. 98 din 03 februarie 2021, în urma vizitei la domiciliul reclamantei în or. XXXXX, str. XXXXX, ap. XXX, s-a constatat că, reclamanta Ludmila Procopieva muncește ocazional în Federația Rusă, iar fiica minoră XXXXX XXXXX se află cu aceasta peste hotare, unde frecventează școala. XXXXX, fiica mai mare a reclamantei la moment locuiește în apartamentul din or. XXXXX, dar nu cunoaște unde se află Arsen Mkrtchyan.

Drept urmare, instanța de apel a conchis că, soluția fondului cu privire la respingerea acțiunii reclamantei cu privire la determinarea domiciliului copilului minor și decăderea din drepturile părintești, este justă.

Or, pe parcursul examinării cauzei, s-a stabilit cu certitudine că, minora în privința căreia se solicită stabilirea domiciliului nu se află de fapt pe teritoriul Republicii Moldova. S-a ținut cont de faptul că, minora are 16 ani și își poate singură exprima acordul liber privind domiciliul ales. Reieșind din faptul că în ședința de judecată a fost imposibil de audiat minora, iar avizul autorităților tutelare indică că nu se pot expune asupra acestui capăt de cerere, instanța de judecată a respins acest capăt de acțiune.

Referitor la capătul de cerere privind decăderea din drepturile părintești, instanța de apel a remarcat faptul că, pentru decăderea din drepturile părintești pe motivul eschivării de la exercitarea obligațiilor părintești este necesară existența unor probe pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele se eschivează cu rea-credință, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere. Or, decăderea din

drepturile părintești este cea mai gravă sancțiune din dreptul familiei ce se poate aplica unui părinte pentru greșeli de o gravitate deosebită în exercitarea drepturilor sau îndeplinirea îndatoririlor părintești cu privire la persoana copilului minor.

Este important a fi subliniat și faptul că, la decăderea părintelui din drepturile părintești în baza temeiului invocat, instanța de judecată va constata, în mod obligatoriu, care sunt motivele din care tatăl copilului nu participă la educația, întreținerea materială.

Instanța de apel a mai reținut că, apelanta Ludmila Procopieva, urma să prezinte argumente și probe concludente care ar face posibilă decăderea lui Arsen Mkrtchyan din drepturile părintești. Or, simplul fapt invocat de către aceasta, precum că pârâtul nu vizitează copilul, nu se interesează de soarta lui, nu contribuie financiar la întreținerea copilului nu este temei de decădere, este necesară existența unor probe pertinente care ar demonstra cu certitudine că părintele se eschivează cu rea-credință, inclusiv cu viclenie, de la plata pensiei de întreținere și îndeplinirea obligațiilor părintești.

În atare condiții, instanța de apel a conchis că, prima instanță a adoptat o hotărâre în strictă conformitate cu prevederile legale, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și apreciind complet, obiectiv și sub toate aspectele probele anexate cauzei.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat de către apelanta Ludmila Procopieva și de a menține hotărârea din 03 februarie 2021 a Judecătorei Căușeni, sediul Central.

La 24 decembrie 2021, reprezentantul recurentei Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii primei instanțe din 03 februarie 2021 a Judecătorei Căușeni, sediul Central, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, reprezentantul recurentei a exprimat dezacordul cu decizia recurată, calificând-o ca fiind neîntemeiată și pasibilă de casare în temeiul prevederilor art. 432 alin. (1), (2) lit. a) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, reprezentantul recurentei Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac, a opinat că, instanța de apel și prima instanță au aplicat eronat normele de drept material, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, au apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanțelor vizate sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 13 ianuarie 2022, instanța de recurs a comunicat participanților la proces recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 154).

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 29 septembrie 2021, iar cererea de recurs a fost depusă la 24 decembrie 2021.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale participanților la proces la 02 noiembrie 2021, conform scrisorii de însoțire (f.d. 142), iar la 05 noiembrie 2021, a fost recepționată de către reprezentantul recurentei Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac, fapt menționat în cererea de recurs depusă (f.d. 142). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către reprezentantul recurentei Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către reprezentantul recurentei Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe,

suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibil recursul declarat de către reprezentantul recurentei Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către reprezentantul recurentei Ludmila Procopieva, avocatul Aurelia Parpalac, împotriva deciziei din 29 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Maria Ghervas

Galina Stratulat